

๒. โครงการห้องปฏิบัติการนวัตกรรมภาครัฐ (Government Innovation Lab)

๒.๑ หลักการและเหตุผล

๑) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ หมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ มาตรา ๒๕๘ ข (๔) ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน กำหนดให้มีการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานบุคคลภาครัฐให้มีความคิดสร้างสรรค์และคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้การปฏิบัติราชการและการบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒) ภาครัฐหรือระบบราชการซึ่งเป็นกลไกสำคัญในขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าวก็ต้องมีการนำแนวคิดด้านนวัตกรรมเข้ามาใช้เพื่อต่อยอดในการทำงาน รู้จักคิดริเริ่มและประยุกต์ศาสตร์องค์ความรู้ต่าง ๆ เพื่อปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานและการบริการของภาครัฐให้ตอบสนองความต้องการของภาคประชาชนและเอกชนมากขึ้น ซึ่งรายงานของ United Nations Public Administration Network (UNPAN) ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ระบุว่านวัตกรรมในภาครัฐจะนำไปสู่การสร้างให้เกิดคุณค่าเชิงสาธารณะโดยเป็นการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดคุณค่าสูงสุด ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนายกระดับการจัดให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน ในอีกทางหนึ่ง ยังสร้างให้เกิดความไว้วางใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของภาครัฐ (Trust in Government) ด้วย นอกจากนี้ ยังส่งผลให้เกิดความภาคภูมิใจเป็นแรงบันดาลใจให้แก่บุคลากรผู้ปฏิบัติงานให้เกิดความรู้สึกรู้สึกว่าสามารถปฏิบัติได้จริง นอกจากนี้ ผลการสำรวจถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการส่งเสริมนวัตกรรมในภาครัฐของ Center for Public Service Innovation (CPSI) ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ พบว่านวัตกรรมในภาครัฐนำไปสู่การพัฒนาประสิทธิภาพคุณภาพการให้บริการของภาครัฐมากถึงร้อยละ ๗๐

๓) ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นต้นมา ประเทศที่พัฒนาแล้วหลายประเทศได้นำแนวคิด Innovation Lab เข้ามาใช้ในภาครัฐอย่างแพร่หลาย ซึ่งต่างก็มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดตั้งที่แตกต่างกันออกไป เช่น MindLab ของประเทศเดนมาร์ก ซึ่งมุ่งเน้นให้หน่วยงานภาครัฐตระหนักถึงความสำคัญของนวัตกรรม ตลอดจนให้องค์ความรู้และเครื่องมือในการสร้างนวัตกรรม UK Policy Lab ของสหราชอาณาจักรซึ่งมุ่งเน้นการนำนวัตกรรมมาใช้ในการวางนโยบายที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลและยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง และ THE Lab ของประเทศสิงคโปร์ซึ่งมุ่งเน้นนวัตกรรมในการพัฒนาประสิทธิภาพของภาครัฐในการยกระดับงานบริการประชาชน เป็นต้น

๔) สำหรับประเทศไทย เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๐ นางเฮเลน คลาร์ก ผู้บริหารสูงสุดโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) เข้าเยี่ยมคารวะนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) ณ ตึกไทยคู่ฟ้า ทำเนียบรัฐบาล โดย UNDP แสดงเจตจำนงที่จะใช้ประเทศไทยเป็นฐานในการประสานการพัฒนาสู่ประเทศอื่นในภูมิภาค โดยได้เสนอการนำแนวคิดการพัฒนาผ่านกลไก Government Lab ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการขับเคลื่อนประเทศด้วย PM Labs ของรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสุวิทย์ เมษินทรีย์) ที่ได้กล่าวไว้ในการประชุมเปิดหลักสูตร “การบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป.)” เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๐ ซึ่งประกอบไปด้วย ๑) Future Lab การสำรวจอนาคต ๒) Policy Lab การริเริ่มและทดสอบนโยบาย ๓) Government Lab การออกแบบนวัตกรรมภาครัฐ และ ๔) PMDU การติดตามนโยบายสำคัญ อย่างไรก็ตาม Innovation Lab เหล่านี้ ต่างอาศัยกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) มาใช้ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมงานบริการภาครัฐอย่างเป็นระบบ โดยได้มีการนำ “คน” ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

กับงานบริการนั้น ๆ มาเป็นศูนย์กลางในการทำความเข้าใจผ่านกระบวนการสังเกตพฤติกรรมและวิถีชีวิตอย่างลึกซึ้ง มีหลักคิดที่สำคัญ ๓ ประการ คือ ๑) การทำความเข้าใจผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด ๒) การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ครบถ้วนสมบูรณ์ และ ๓) การทดสอบแนวคิดก่อนเริ่มนำไปใช้จริง ซึ่งสอดคล้องกับ “ศาสตร์พระราชา” หรือหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช คือ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”

๕) สำนักงาน ก.พ.ร. จึงเห็นควรนำแนวคิด “ศาสตร์พระราชา” และ Design Thinking Innovation Lab มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งสอดคล้องตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติและการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป.) ในส่วนของ Government Lab การออกแบบนวัตกรรมภาครัฐโดยสำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินโครงการพัฒนานวัตกรรมงานบริการภาครัฐร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขับเคลื่อนการออกแบบนวัตกรรมภาครัฐ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ถึงปัจจุบัน โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสร้างวัฒนธรรมการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐและประชาชน เพื่อพัฒนางานภาครัฐและสังคมอย่างยั่งยืน

๒.๒ การดำเนินการที่ผ่านมา (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๑)

การดำเนินการห้องปฏิบัติการนวัตกรรมภาครัฐ (Government Innovation Lab) จะใช้ทีมนวัตกรรมที่ปรึกษา (Innovation Team) ในหน่วยงาน ซึ่งมีหน้าที่หลักในการร่วมดำเนินโครงการห้องปฏิบัติการนวัตกรรมภาครัฐในโครงการนำร่องตลอดโครงการ และจะเป็นทีมนวัตกรรมที่ปรึกษาตัวคูณต่อไปในอนาคต ส่วนในพื้นที่จะใช้ Dream Team ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่หรือประชาชนในพื้นที่เป็นกำลังในการประสานงานและขับเคลื่อนโครงการ นอกจากนี้ ยังมีการพัฒนาหลักสูตรห้องปฏิบัติการนวัตกรรมภาครัฐ เพื่อให้สามารถนำไปใช้สร้างบุคลากรเพื่อขับเคลื่อนให้เกิดนวัตกรรมในหน่วยงานภาครัฐได้ต่อไปเป็นวงกว้าง

๑) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

สำนักงาน ก.พ.ร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันขับเคลื่อนห้องปฏิบัติการนวัตกรรมภาครัฐ จำนวน ๔ โครงการ โดยแบ่งเป็นโครงการส่วนกลางจำนวน ๓ โครงการ ได้แก่ ๑) การแก้ปัญหาระบบการรอคิวตรวจรักษาในโรงพยาบาล ๒) การแก้ปัญหาความล่าช้าในกระบวนการขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์สมุนไพร ๓) การปรับกระบวนการออกมาตรฐาน ISO ของห้องปฏิบัติการทดสอบ และโครงการส่วนภูมิภาค จำนวน ๑ โครงการ ได้แก่ การแก้ไขปัญหาประชาชนในระดับพื้นที่ (อำเภอ) จำนวน ๔ อำเภอ

๒) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

สำนักงาน ก.พ.ร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันดำเนินการห้องปฏิบัติการนวัตกรรมภาครัฐ ใน ๕ โครงการ ได้แก่ ๑) การลดปัญหาอุบัติเหตุบนท้องถนน ๒) การสื่อสารข้อมูลปริมาณน้ำสำหรับเกษตรกร ๓) ชุดข้อมูลสุขภาพและการรักษาสำหรับติดตัวผู้ป่วย ๔) การลงทะเบียนแรงงานต่างด้าว และ ๕) ระบบการรายงานผลและการติดตามการดำเนินการของศูนย์ดำรงธรรม โดยให้มีการรายงานความก้าวหน้าของแต่ละโครงการในภาพรวมอยู่เป็นระยะ เพื่อให้ทีมนวัตกรรมที่ปรึกษาแต่ละกลุ่มเข้าใจวิธีการดำเนินการในการคิดเชิงออกแบบที่แตกต่างออกไปตามแต่ละโครงการ และเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และรับฟังข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการจากที่ปรึกษาและนวัตกรรมที่ปรึกษาในโครงการอื่นด้วย สำหรับความก้าวหน้าของ ๕ โครงการที่ได้ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ รายละเอียดปรากฏตามตาราง

โครงการ	ความก้าวหน้า	ปัญหาและข้อเสนอแนะ
๑. การลดปัญหาอุบัติเหตุบนท้องถนน	พัฒนาต้นแบบนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาอุบัติเหตุของรถโดยสารสาธารณะระหว่างเมือง จำนวน ๔ นวัตกรรม ได้แก่ ๑) ป้ายแจ้งเตือนขนาดพกพา ๒) ป้ายบอกตำแหน่งอุปกรณ์ความปลอดภัยภายในรถ ๓) บัตรโดยสารสำหรับประเมินพฤติกรรมจราจรขั้นของพนักงานขับรถ และ ๔) ระบบสำหรับให้ข้อมูลและรับข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) ของผู้โดยสารรถสาธารณะระหว่างเมือง	ควรเชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง (อาทิเช่น โปรแกรมเมอร์ วิศวกร) เข้ามา ร่วม พัฒนา ต้นแบบ นวัตกรรมให้สมบูรณ์และสามารถใช้งานได้จริง อีกทั้งควรทดสอบต้นแบบนวัตกรรมกับกลุ่มเป้าหมายในบริบทการใช้งานจริง จากนั้นจึงนำผลการทดสอบมาวัดผล รวมทั้งนำข้อเสนอแนะจากกลุ่มเป้าหมายมาพัฒนาต่อยอดต้นแบบนวัตกรรมให้ดียิ่งขึ้น
๒. การสื่อสารข้อมูลปริมาณน้ำสำหรับเกษตรกร	พัฒนานวัตกรรมต้นแบบจำนวน ๘ นวัตกรรม ใน ๒ ประเด็นหลัก ได้แก่ ชุดข้อมูลสื่อสาร ประกอบด้วย ๑) ชุดข้อมูลน้ำทำในแบบรายวัน ๒) ชุดข้อมูลน้ำเขื่อนในแบบรายฤดูกาลหรือทุก ๓ เดือน ๓) ชุดข้อมูลน้ำฝนในรูปแบบรายวัน รายสัปดาห์ และรายฤดูกาลหรือทุก ๓ เดือน การใช้สื่อหรือช่องทางการสื่อสาร ประกอบด้วย ๑) การสื่อสารข้อมูลปริมาณน้ำสำหรับเกษตรกรทาง Application ของโทรศัพท์มือถือ ๒) การสื่อสารข้อมูลปริมาณน้ำสำหรับเกษตรกรด้วยเสียงตามสาย ๓) การสื่อสารข้อมูลปริมาณน้ำสำหรับเกษตรกรโดยการบอกต่อ ๔) การสื่อสารข้อมูลปริมาณน้ำสำหรับเกษตรกรโดยการมีธงสัญลักษณ์แสดงที่แม่น้ำในเขตชุมชน ๕) การสื่อสารข้อมูลปริมาณน้ำสำหรับเกษตรกรผ่านทางรายการข่าวประจำวันทางโทรทัศน์	ควรนำนวัตกรรมต้นแบบไปใช้เพื่อให้เกษตรกรสามารถวางแผนการจัดการน้ำเพื่อการเกษตรได้อย่างถูกต้องและทันท่วงที

โครงการ	ความก้าวหน้า	ปัญหาและข้อเสนอแนะ
๓. ชุดข้อมูลสุขภาพและการรักษาสำหรับติดตัวผู้ป่วย	พัฒนานวัตกรรมต้นแบบจำนวน ๔ นวัตกรรม ได้แก่ ๑) บัตรสำหรับพกติดตัว ๒) Application ๓) สติกเกอร์สำหรับติดกับบัตรที่พกติดตัวอยู่แล้ว และ ๔) QR code ติดตัว เช่น เป็นสายรัดข้อมือ	ควรนำข้อมูลดังกล่าวไปขยายการใช้งานให้เกิดผลเชิงป้องกัน เช่น รู้ Profile สุขภาพตัวเองทำให้เกิดความตระหนักในการดูแลสุขภาพมากขึ้น
๔. การลงทะเบียนแรงงานต่างด้าว	พัฒนานวัตกรรมต้นแบบจำนวน ๘ นวัตกรรม ได้แก่ ๑) การทำมาตรฐานการให้บริการและราคาสำหรับบริษัทนายหน้า (Certified Thai Broker) ๒) การจับคู่นายจ้างและลูกจ้าง (Best Matching Website) ๓) การจัดการตรวจสุขภาพเคลื่อนที่ ณ หน้าด่าน ๔) วีซ่าทดลองงาน ๕) Mobile application สำหรับรายงานตัว / แจ้งเข้า - แจ้งออก / อัปเดตข่าวสาร ๖) ตู้รายงานตัวทุก ๙๐ วัน ที่ร้านสะดวกซื้อ 7-eleven ๗) การทำ Fast Track ให้กับแรงงานกึ่งฝีมือ และ ๘) การทำระบบ Big Data	เพื่อให้การแก้ปัญหาการลงทะเบียนแรงงานต่างด้าวดำเนินการได้เป็นผลสำเร็จ ควรมีการดำเนินการเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้ ๑) การประชาสัมพันธ์กฎระเบียบในการปฏิบัติเรื่องการรายงานตัวให้ทั่วถึงทั้งกลุ่มแรงงานต่างด้าวและนายจ้าง โดยอำนวยความสะดวกเรื่องภาษาของแรงงานต่างด้าวให้ครอบคลุมทุกชาติพันธุ์ ๒) การสร้างเครือข่ายและกระจายความรู้ในหมู่ผู้ประกอบการและนายจ้าง เพื่อสร้างความเข้าใจในกฎระเบียบการจัดการกับแรงงานต่างด้าวอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งการสะท้อนปัญหาและอุปสรรคในการใช้แรงงานต่างด้าว โดยภาครัฐทำการเก็บข้อมูลเพื่อสร้างเป็นฐานความรู้ และกำหนดนโยบายกฎระเบียบและแนวทางปฏิบัติในอนาคต ๓) การจัดการข้อมูลในระบบ Big data เรื่องข้อมูลการจ้างงาน การเคลื่อนย้ายแรงงานต่างด้าวให้เกิดความประสานสัมพันธ์กันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการจัดการแรงงานต่างด้าวที่มีประสิทธิภาพ และเพื่อช่วยให้รัฐกำหนดนโยบายเกี่ยวกับจำนวน

โครงการ	ความก้าวหน้า	ปัญหาและข้อเสนอแนะ
		และแนวทางในการเปิดรับและควบคุมแรงงานต่างด้าวในอนาคต ๔) การปรับแนวทางและวิธีปฏิบัติให้สอดคล้องกันระหว่างหน่วยงานรัฐ เพื่อให้การลงทะเบียนและรายงานตัวแรงงานต่างด้าวมีความกระชับมากขึ้น ๕) การสร้างความเข้าใจเรื่องกฎระเบียบที่ถูกต้องให้กับแรงงานต่างด้าวตั้งแต่ก่อนเข้ามาทำงาน เพื่อป้องกันความเข้าใจผิด ความคาดหวังที่ผิด และปฏิบัติตนที่ขัดแย้งกับกฎระเบียบโดยไม่ได้ตั้งใจ ๖) การจัดการเรื่องตรวจสุขภาพแรงงานต่างด้าวเมื่อแรกข้ามแดนเข้ามาให้เบ็ดเสร็จที่ด่าน หรือก่อนข้ามเข้ามา ๗) กรมการจัดหางานมีโครงการจะพัฒนาแอปพลิเคชันสำหรับการแจ้งเข้าแจ้งออกงานอยู่แล้ว (กำลังจัดทำ TOR) จึงสามารถนำแนวคิดของต้นแบบนี้ไปพัฒนาใช้จริงต่อไปได้ โดยอาจทำโครงการร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง กรมการปกครอง กรมควบคุมโรค สำนักงานประกันสังคม เป็นต้น
๕. ระบบการรายงานผลและการติดตามการดำเนินการของศูนย์ดำรงธรรม	พัฒนาต้นแบบนวัตกรรมจำนวน ๔ นวัตกรรม ได้แก่ ๑) ระบบแสดงสถานะการดำเนินการ ๓ สถานะในทาง Website และ Mobile Application ของทางศูนย์ดำรงธรรม ๒) ระบบ Knowledge base บน Website เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของศูนย์ดำรงธรรมทุกแห่งสามารถแก้ปัญหา	ควรนำมาพัฒนาและใช้ในการปฏิบัติงานจริงเพื่อที่จะทำให้การดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

โครงการ	ความก้าวหน้า	ปัญหาและข้อเสนอแนะ
	ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น ๓) ระบบ Data sharing พัฒนาขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาความซ้ำซ้อนของการร้องเรียน และ ๔) Website เพื่ออบรมตามตำแหน่งงาน และภาระหน้าที่หลัก ทดสอบความรู้ความเข้าใจ ทักษะและความสามารถของเจ้าหน้าที่ รวมทั้งศึกษาเรียนรู้จากแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) และสับเปลี่ยนตำแหน่งงานเจ้าหน้าที่กับศูนย์ดำรงธรรมอื่น ๆ (Employee Rotation)	

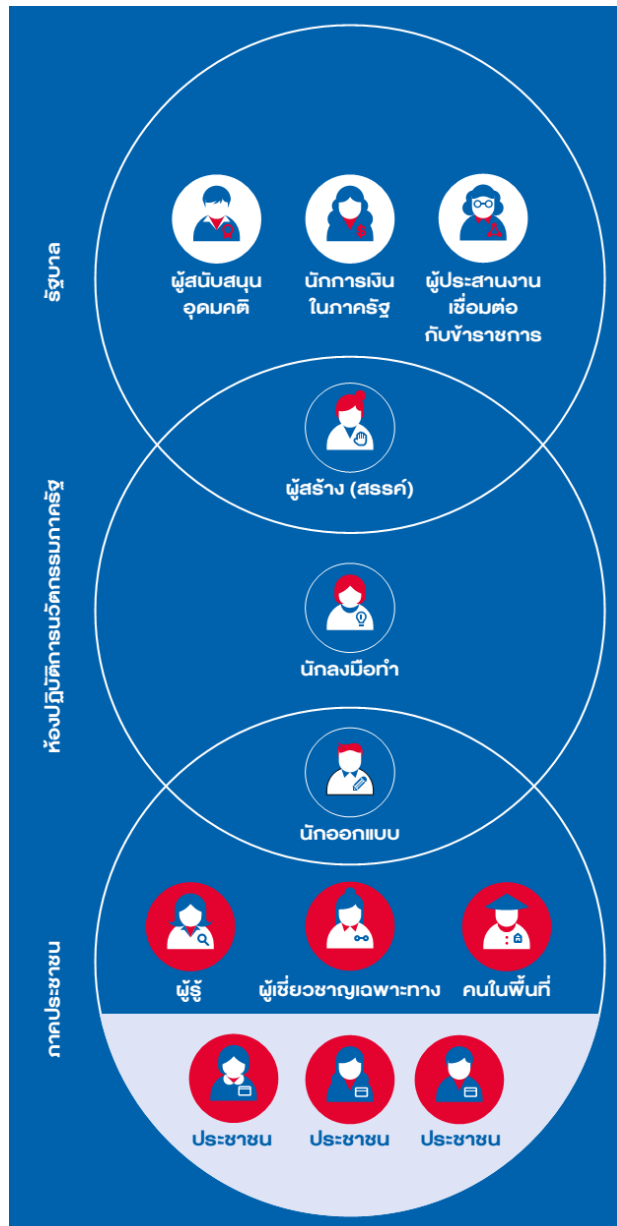
๒.๓ แผนการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

สำหรับการดำเนินโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ สำนักงาน ก.พ.ร. มีแผนการดำเนินการห้องปฏิบัติการนวัตกรรมภาครัฐ จำนวน ๕ โครงการ รายละเอียดปรากฏตามตาราง

งานบริการ	สภาพปัญหา	ความคาดหวังจากห้องปฏิบัติการนวัตกรรม
๑. ด้านการท่องเที่ยว	การประกอบธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ยังไม่มีประสิทธิภาพมากพอทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความไม่มั่นใจในความปลอดภัย	การพัฒนารูปแบบนวัตกรรมการจัดการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อนำไปใช้เป็นต้นแบบและขยายผลการดำเนินการ ซึ่งจะนำไปสู่การบริหารจัดการแก้ไขปัญหาธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์
๒. ด้านการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส	ระบบฐานข้อมูลกลางของผู้ด้อยโอกาสและการเชื่อมโยงอย่างเป็นเครือข่ายขาดประสิทธิภาพ ส่งผลให้ข้อมูลผู้ด้อยโอกาสไม่สะท้อนความเป็นจริงไม่เป็นปัจจุบัน	การพัฒนารูปแบบการจับเก็บฐานข้อมูลผู้ด้อยโอกาสที่ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการพื้นฐานทางสังคมของภาครัฐ และทำให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการรับบริการจากภาครัฐ
๓. ด้านงานตรวจคนเข้าเมือง	การรายงานตัวของแรงงานต่างด้าวที่อยู่ในราชอาณาจักรเกิน ๙๐ วัน มีความล่าช้าและขั้นตอนที่ยุ่งยากซับซ้อน	การพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิภาพในการให้บริการรายงานตัวของแรงงานต่างด้าว รวมทั้งให้ความสะดวกและรวดเร็วมากขึ้น เช่น การนำ Design

งานบริการ	สภาพปัญหา	ความคาดหวัง จากห้องปฏิบัติการนวัตกรรม
		Thinking มาใช้ในการปรับเปลี่ยน การรับรู้ และการให้บริการ การรายงานตัวของแรงงานต่างด้าว ของ The Ministry of Manpower's Work Pass Division (WPD) ประเทศสิงคโปร์
๔. ด้านการศึกษา	หลักสูตรจากส่วนกลางส่งผลกระทบต่อ การเรียนการสอน (Pedagogy) ในระดับโรงเรียนที่อยู่ภายใต้ การดำเนินการขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นและโรงเรียนของตำรวจ ตระเวนชายแดน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นวิชาพื้นฐานที่จะช่วยขับเคลื่อน ประเทศให้เป็นไปตามนโยบาย THAILAND 4.0 ซึ่งเป้าประสงค์ของ การเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ ไม่เพียงแต่จะมุ่งผลิตนักวิทยาศาสตร์ เท่านั้น หากยังเน้นให้เกิดการเรียนรู้ เพื่อให้ นักเรียนสามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ ดังนั้น การที่หลักสูตร ขาดความยืดหยุ่นดังกล่าวข้างต้น ส่งผลให้รูปแบบของการเรียนการสอน และ สภาพแวดล้อมไม่เอื้อต่อ การเรียนรู้ที่จะเกิดขึ้น	การพัฒนาแนวทางการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับการเสริมสร้าง และพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ตาม กรอบนโยบาย THAILAND 4.0 ที่มุ่งเน้นในเรื่องการเสริมสร้าง ทักษะ ทักษะ คติ ความรู้ ความสามารถทั่วไป (aptitude) และความรู้รายวิชา
๕. ด้านการเริ่มต้นธุรกิจ SMEs	ข้อจำกัดในเรื่องของ ความรู้ ความสามารถของผู้ประกอบการ ด้านการบริหารจัดการ ทำให้เกิด ปัญหาขาดสภาพคล่องในธุรกิจ	การยกระดับจากการเป็น SME มา สู่ Internet Entrepreneur ที่ต้อง มีความเชี่ยวชาญและใช้ประโยชน์ จากเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ สูงสุด และทำความเข้าใจรูปแบบ การทำธุรกิจที่เปลี่ยนไป

๒.๔ แผนผังการทำงานร่วมกันโดยเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

ห้องปฏิบัติการนวัตกรรมภาครัฐเสมือนเป็นห้อง Lab ที่เปิดพื้นที่ให้ภาครัฐได้ลองผิดลองถูก (Trial and Error) เพื่อทดลองออกแบบนโยบาย (Policymaking) และแนวทางการนำนโยบายไปปฏิบัติ (Policy Implementation) ลดความเสี่ยงของการดำเนินการโครงการขนาดใหญ่ (Mega Project) โดยกระบวนการทำงานของห้องปฏิบัติการนวัตกรรมภาครัฐเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน รวมทั้งผู้ให้บริการ ผู้รับบริการ ตลอดจนนักวิชาการ เข้ามาทำงานร่วมกันในการพัฒนานวัตกรรมภาครัฐ ทำให้ต้นแบบนวัตกรรมภาครัฐที่พัฒนาขึ้นมาขึ้นนั้นเกิดขึ้นจากความต้องการของประชาชน โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนร่วมกันพัฒนาต้นแบบนวัตกรรมภาครัฐเพื่อมุ่งตอบสนองความต้องการของประชาชน

๒.๕ ขั้นตอนในการให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

การดำเนินการห้องปฏิบัติการนวัตกรรมภาครัฐมีขั้นตอนในการสร้างต้นแบบนวัตกรรม ๖ ขั้นตอน โดยอาศัยกระบวนการการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) ซึ่งเปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องจากทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานในทุกขั้นตอน ดังนี้

๑) Empathize (เข้าใจกลุ่มเป้าหมาย)

การเข้าใจปัญหาและความต้องการของประชาชนเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการพัฒนานวัตกรรม การสร้างความเข้าใจสามารถทำได้โดยการวิจัยกลุ่มเป้าหมาย (User Research) ซึ่งสามารถทำได้โดยการลงพื้นที่จริง โดยมีวัตถุประสงค์ คือ

- พูดคุยเพื่อเรียนรู้จากประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องในบริบทจริง เช่น ผู้ให้บริการสาธารณะ
- สังเกตพฤติกรรมและวิถีชีวิตของกลุ่มเป้าหมาย

- การร่วมประสบการณ์จริงหรือการฝังตัวอยู่ในชุมชนหรือบริบทของปัญหานั้นๆ เป็นระยะเวลาที่นานเพียงพอที่จะช่วยให้ทีมสามารถสัมผัสประสบการณ์เดียวกับที่ประชาชนหรือชุมชนสัมผัส

ขั้นตอนดังกล่าวนี้จะทำให้สามารถมองปัญหาจากมุมมองของประชาชน ซึ่งนำไปสู่ความเข้าใจถึงอุปสรรค ความต้องการ และความปรารถนาของกลุ่มเป้าหมายอย่างลึกซึ้ง นอกจากนี้ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญยังสามารถยกระดับความเข้าใจในตัวปัญหาให้มากขึ้นอีกด้วย

๒) Define (ระบุประเด็นปัญหา) การนำความเข้าใจเชิงลึก (Insight) ที่ได้มาจากการสังเคราะห์มาตั้งโจทย์ปัญหาสำหรับการสร้างสรรค์นวัตกรรม การสร้างกรอบคิดใหม่ (Reframing) เป็นหนึ่งในหัวใจของกระบวนการนี้ ซึ่งก็คือ การมองปัญหาด้วยกรอบคิดที่ต่างไปจากเดิมเพื่อสร้างความเป็นไปได้ใหม่ๆ โดยการบูรณาการมุมมองที่หลากหลาย ซึ่งจะนำไปสู่โจทย์คำถามที่สร้างโอกาสในการแก้ไขปัญหานั้นๆ ที่แตกต่างไปจากเดิม

๓) Ideate (ระดมสมองหาทางออก) คือ กระบวนการสร้างสรรค์แนวคิดใหม่ๆ ในการแก้ไขปัญหา โดยการระดมความคิดกับทีมนวัตกรรมกลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างแผนผังความคิด (Mind Mapping) ที่แสดงให้เห็นลักษณะความเชื่อมโยงของปัญหาในแง่มุมต่างๆ และวิธีการจัดการปัญหานั้นๆ ในมิติต่างๆ

๔) Prototype (สร้างต้นแบบ) การแปลงความคิดออกมาแสดงให้เห็นเป็นรูปธรรม ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบทางกายภาพ (Physical Prototype) ที่จับต้องได้ หรือการสร้างสตอรี่บอร์ด (Storyboard) และประสบการณ์จำลองการให้บริการ (Service Prototype) การสร้างต้นแบบนี้ อาจเป็นการทำแบบ

คร่าวๆ เพื่อความฉับไว (Rough and Rapid) และทีมนวัตกรรมสามารถนำไปทดสอบกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นทั้งผู้ใช้บริการและผู้รับบริการ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว

๕) Test (ทดสอบต้นแบบ) การทดสอบต้นแบบของนวัตกรรมกับกลุ่มเป้าหมายในบริบทจริง หรือเสมือนจริง เพื่อประเมินผลว่าวิธีการดังกล่าวตอบโจทย์กลุ่มเป้าหมายจริงหรือไม่ มีจุดไหนที่ควรพัฒนา นอกจากการรับฟังความคิดเห็นจากกลุ่มเป้าหมายแล้ว ทีมนวัตกรรมสามารถเชิญให้กลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการต่อยอดและปรับปรุงต้นแบบร่วมกันได้

๖) Implement (ดำเนินการจริง) หลังจากที่ทีมมีการทดสอบต้นแบบและนำกลับไปพัฒนาจนได้ต้นแบบที่มีคุณภาพและตอบโจทย์กลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ก็จะนำต้นแบบนวัตกรรมไปขยายผล ส่งมอบต้นแบบนวัตกรรมให้แก่หน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงซึ่งจะเป็นผู้นำไปดำเนินการใช้ในบริบทจริงและขยายผลต่อไป

ห้องปฏิบัติการนวัตกรรมภาครัฐจึงเป็นการสร้างวัฒนธรรมการทำงานใหม่ที่ก่อให้เกิดการร่วมงานจากหลายภาคส่วนในการก้าวข้ามข้อจำกัดในการร่วมงานระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยยึดหลักประชาชนเป็นศูนย์กลาง และเปิดพื้นที่ให้เกิดการทดลองและทดสอบต้นแบบนวัตกรรมการบริการภาครัฐ (Prototype) ว่าจะสามารถก่อประโยชน์สูงสุดให้กับประชาชนได้มากหรือน้อยเพียงใด ก่อนที่หน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงจะนำไปขยายผลจริงต่อไป โดยมีเป้าหมายที่สำคัญ คือ การยกระดับงานบริการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง
